

RECICLEM-NOS

GUIA D'AUTODIAGNOSI AMBIENTAL

REUTILITZAR

REPENSAR

REDISTRIBUCIÓ

REDUIR

RECONSTRUIR

cJb
CONSELL DE LA JOVENTUT
DE BARCELONA

RECICLEM-NO'S

GUIA D'AUTODIAGNOSI AMBIENTAL

REDUIR
REUTILITZAR
REPENSAR
RECONSTRUIR
REDISTRIBUCIÓ

10 qüestions clau per saber si necessiteu llegir a fons aquesta guia!

1

Coneixeu l'origen dels productes que compreu?

Sí

No

Depèn

2

Compreu productes amb la menor quantitat d'embolcalls possible?

Sí

No

No ho sabem

3

Sabeu què fan els bancs o altres entitats financeres amb els vostres diners?

Sí

No

4

Als vàters de l'entitat hi ha sistemes d'estalvi d'aigua?

Sí

No

No ho sabem

9

L'energia que consumeix procedeix només de fonts d'energia renovables?

Sí

No

10

La vostra entitat compleix totes les accions que podria fer per ser una entitat sostenible?

Sí

No

5

Els productes de neteja que utilitzeu són respectuosos amb el medi ambient?

Sí

No

No ho sabem

6

Les finestres i portes dels espais que utilitzeu asseguren un bon aïllament tèrmic?

Sí

No

No ho sabem

7

Aposteu sempre per intentar reparar els productes que s'espantlen?

Sí

No

Depèn

8

Sabeu on està la deixalleria o el punt verd mòbil més proper a la seu de la vostra entitat?

Sí

No

Si hi ha hagut qüestions a les quals no heu respost afirmativament, esperem que aquesta publicació us sigui útil!

LES ENTITATS JUVENILS SOM SOSTENIBLES?

A dia d'avui no es pot obviar l'impacte ambiental de cadascuna de les accions que realitzem en el nostre dia a dia, així com les accions que es poden dur a terme per reduir-lo i contribuir alhora a la sensibilització ciutadana en aquest àmbit. Com a entitats, podeu prendre un compromís de responsabilitat envers l'entorn i potenciar la sostenibilitat. Així podreu assolir objectius que us permetran minimitzar la petjada ecològica (o impacte ambiental negatiu sobre el medi) de les activitats que realitzeu i, alhora, reduir algunes de les despeses de l'entitat a partir de l'ús racional i l'optimització de recursos com l'aigua, l'energia o els productes d'ús quotidià.

Si bé moltes entitats ja incorporeu una vessant ambiental en algunes de les accions que realitzeu habitualment, cal que la sostenibilitat s'incorpori de manera transversal i conscient i es facin visibles i es difonguin les accions que es realitzen.

Per fer-ho, cal conèixer a fons la pròpia entitat en matèria de sostenibilitat, potenciar els punts forts i afrontar els punts febles que es detectin fruit d'un procés de diagnòstic ambiental complet que permeti analitzar cadascun dels àmbits relacionats amb la sostenibilitat. A través d'aquesta autodiagnòstic ambiental podreu conèixer les principals mancances i l'impacte ambiental de la vostra associació. A partir de les conclusions obtingudes després d'aquest procés d'anàlisi, us animem a fixar-vos alguns objectius concrets i assolibles i a definir les principals línies d'actuació. Aquests objectius i línies d'actuació poden quedar recollides en el vostre Pla d'Acció per la Sostenibilitat, el vostre full de ruta per esdevenir unes entitats més sostenibles (trobareu més informació sobre com realitzar-lo a l'últim apartat d'aquesta publicació).

*Aquesta publicació és una versió ampliada de la fitxa temàtica «Diagnòstic ambiental per a entitats» (Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils, 2015).

POSEM-HO EN PRÀCTICA!

Característiques generals

Tot procés de diagnosi s'ha d'iniciar recopilant les principals dades que fan referència a les característiques de l'entitat.

- Nombre de persones sòcies i usuàries de l'entitat
- Es disposa d'un local de gestió pròpia? Si és així, de quina superfície?
- Quantes hores s'utilitza el local setmanalment?
- Quin tipus d'activitats s'hi realitzen? (tallers, oficina, reunions, etc.)

La mobilitat

Un dels elements de la nostra activitat quotidiana que tenen un major impacte ambiental en l'emissió de gasos d'efecte hivernacle és el tipus de desplaçaments que es realitzen. Per tal de realitzar una diagnosi complerta, cal recollir els quilòmetres que, com a entitat, realitzeu desplaçant-vos en cotxe, tren, metro, autobús, avió, etc. i aplicar després el càlcul corresponent per saber les emissions de CO² que genereu.

Què podem fer?

Fomenteu la mobilitat sostenible, indiqueu als materials de difusió els transports públics, parada de bicing o aparcament de bicicletes més proper al vostre local o a l'espai on organitzeu l'activitat.

Aquí podeu trobar alguns exemples de com calcular les emissions de CO² per desplaçament:

Mitjà de transport	Quantitat (Km o L)	Equivalència	Emissions (Kg de CO ²)
Cotxe o moto particular gasolina 95 o 98	_____ (L)	L de combustible x 2,2 Kg de CO ² = Kg de CO ²	_____ Kg CO ²
Cotxe o moto particular dièsel	_____ (L)	L de combustible x 2,5 Kg de CO ² = Kg de CO ²	_____ Kg CO ²
Tren de rodalies	_____ (km)	Km recorreguts x 0,04 kg de CO ² /passatger*km = Kg de CO ² /passatger	_____ Kg CO ²
Ferrocarrils FGC	_____ (km)	Km recorreguts x 0,03 kg de CO ² /passatger*km = Kg de CO ² /passatger	_____ Kg CO ²
Metro	_____ (km)	Km recorreguts x 0,04 kg de CO ² /passatger*km = Kg de CO ² /passatger	_____ Kg CO ²
Tramvia	_____ (km)	Km recorreguts x 0,08 kg de CO ² /passatger*km = Kg de CO ² /passatger	_____ Kg CO ²
Autobús urbà de gas natural	_____ (km)	Km recorreguts x 0,083 kg de CO ² /passatger*km = Kg de CO ² /passatger	_____ Kg CO ²

Font: Calculadora de GEH pel càlcul 2016 versió 2017. Oficina Catalana del Canvi Climàtic (2017)

A banda del càlcul d'emissions, també cal contemplar accions puntuals que pugueu realitzar per tal d'afavorir un transport més sostenible i adaptat a totes les persones usuàries, com per exemple:

- Accions per fomentar l'ús de la bicicleta o el transport públic.
- Millores a la seu de l'associació per tal d'adaptar-la a l'accessibilitat universal.
- Convenis amb proveïdors de proximitat, per minimitzar desplaçaments.
- Estratègies per fomentar l'ús compartit del vehicle.

El consum de productes

Quan parlem de consum de productes ens centrem normalment a parlar de l'alimentació. Els aliments que consumim poden tenir un major o menor impacte social i ambiental en el nostre entorn i en la nostra salut. A dia d'avui podem dir que l'alimentació és una de les accions que genera més emissions d'efecte hivernacle. El model alimentari actual suposa una sèrie d'impactes mediamientals de caràcter global basats en l'ús dels fertilitzants químics, la maquinària pesada i altres tecnologies agrícoles, la desforestació per a la producció d'aliments i ferratges per animals, l'excés d'envasos, els processats i/o el transport, entre d'altres. Aquests aspectes es poden reduir dràsticament si s'aposta per la producció d'aliments locals i de temporada. I en el cas d'aliments que no poden ser cultivats aquí, cal moderar-ne el consum i comprar-ne de comerç just i de producció ecològica.

Per aprofundir més en l'alimentació, podeu consultar les guies «Alimentació Responsable» i «Menjar de Carmanyola» del CJB, disponibles a www.cjb.cat/publicacions, així com també les Pràctiques Sostenibles del CRAJ dedicades a la Sobirania Alimentària i l'Alimentació Sostenible, entre d'altres.

Ara bé, quan parlem del consum de productes a les entitats, cal anar més enllà i apostar per la desmaterialització del consum, tot afavorint l'intercanvi de materials, els recursos compartits o el consum responsable de productes. En la diagnosi ambiental han de quedar reflectides totes les accions que es duen a terme com a entitat per tal d'internalitzar els costos ambientals dels productes que es consumeixen, tot remarquant si es treballa amb proveïdors sostenibles i de proximitat, o bé si s'utilitzen productes que tenen els distintius de garantia de qualitat ambiental o l'etiqueta ecològica europea.

Què podem fer?

Organitzeu un mercat d'intercanvi entre els membres de l'entitat. Aproveiteu el canvi d'armari per fer neteja i intercanviar roba!

D'altra banda, cal realitzar una valoració quantitativa dels productes consumits així com dels materials utilitzats. Per fer-ho, podeu portar un control anual dels productes que compreu, tot afegint-hi altres dades que puguin ser rellevants (com per exemple ús de blanquejants pel paper, el coltan per la producció dels mòbils, etc.). Es pot fer utilitzant la següent taula:

Data	Producte	Quantitat	Proveïdor	Sostenible o de proximitat?	Observacions
				Sí / No	<ul style="list-style-type: none"> - Garantia de qualitat ambiental - Etiqueta ecològica europea - Materials rellevants - Altres

En el cas del material d'oficina no només podeu mirar de fer-ne un ús conscient i raonable, sinó que també podeu apostar per productes no tòxics, reutilitzables i elaborats de manera sostenible (sense dissolvents químics, fustes tropicals o materials de PVC, per exemple). En trobareu més informació a la fitxa 18 de les Pràctiques Sostenibles del CRAJ (consulteu l'apartat "Per saber-ne més").

Si voleu incidir en el consum de manera més directa i vivencial, és recomanable gestionar el vostre propi hort urbà, en cas que tingueu un espai adequat. Si no us és possible, podeu també cercar iniciatives properes per col·laborar-hi!

Els residus

Cal conèixer si l'entitat està aplicant la prevenció de residus en tots aquells materials que ho permeten, si s'està promovent la reutilització, la reparació o el reciclatge internament. És important saber quins tipus de residus i en quina quantitat es produeixen, detectar on s'originen i on s'aboquen, identificar les mesures de reducció, reutilització i reciclatge que s'apliquen i orientar la planificació de les futures accions de millora.

Què podem fer?

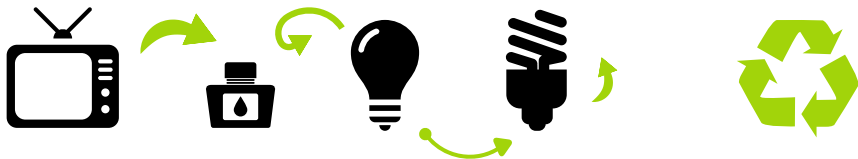
Feu desaparèixer les papereres! Les papereres situades a cada sala solen ser abocadors de residus indistintament. Si les eliminem i, al seu lloc, situem uns bujols centralitzats a l'equipament i dividits per tipologia de rebuig, no només ens assegurem de que cada residu acabi al lloc que li pertoca, sinó que reduïm el cost de recollida... i estirem una mica les cames!

Com treballar la reducció de residus?

Encara que no coneguem la quantitat de residus que genereu, pot ser que ja apliqueu certes mesures de reducció de residus com són la utilització del paper a doble cara, la reutilització de materials d'oficina, o diverses accions per prevenir el malbaratament alimentari.

Quina quantitat de residus genereu per a cada tipus de residu?

Per a fer una avaluació del volum de residus que genera l'entitat, podeu fixar-vos en quantes bosses de cada fracció llenceu al final del dia o la setmana i dur-ne un control tot calculant la seva equivalència en kg totals de cada residu.

Com gestionar la recollida de residus?

Cal veure si l'entitat disposa de papereres o cubells de separació de les diferents fraccions de residus, així com si aquests cubells es buiden al corresponent contenidor. Així mateix, es pot disposar d'un espai on recollir els residus que s'hauran de portar al punt verd o a la deixalleria.

Material	Quants kg se'n recullen al mes?	On es llencen? (Contenidors, porta a porta, deixalleria, Punt verd, etc.)
Paper i cartró		
Envasos de plàstic		
Vidre		
Llaunes		
Piles		
Matèria orgànica		
Rebuig		
Objectes voluminosos		
Tònors d'impressora		
Bombetes i fluorescents		

Altres qüestions que poden ajudar a valorar la gestió dels residus a l'entitat:

Tant en l'activitat quotidiana com en els esdeveniments es fa servir vaixel·la i gots d'un sol ús o són reutilitzables?

En el cas que sempre s'utilitzin materials d'un sol ús, aquests són biodegradables o són de plàstic?

Hi ha cartells per informar de les deixalles que es llencen a cada paperera o contenidor de recollida selectiva?

Disposeu d'una llista de referència per conèixer on llençar els residus i resoldre així els possibles dubtes que puguin sorgir?

Com conèixer les emissions de CO² associades als principals tipus de residus:

Tipus de residus	Quantitat (Kg)	Equivalència	Emissions (Kg de CO ² equivalent)
Rebuig (contenedor gris)	_____ (Kg)	$\text{Kg residus} \times 0,62 \text{ Kg de CO}_2/\text{Kg residus} = \text{Kg de CO}_2$	_____ Kg CO ²
Matèria orgànica (contenedor marró)	_____ (kg)	$\text{Kg matèria orgànica} \times 0,34 \text{ kg de CO}_2/\text{Kg} = \text{Kg de CO}_2$	_____ Kg CO ²
Envasos lleugers (contenedor groc)	_____ (kg)	$\text{Kg envasos lleugers} \times 0,12 \text{ kg de CO}_2/\text{Kg} = \text{Kg de CO}_2$	_____ Kg CO ²
Paper i cartró (contenedor blau)	_____ (kg)	$\text{Kg paper i cartró} \times 0,06 \text{ kg de CO}_2/\text{Kg} = \text{Kg de CO}_2$	_____ Kg CO ²
Vidre (contenedor verd)	_____ (kg)	$\text{Kg vidre} \times 0,03 \text{ kg de CO}_2/\text{Kg} = \text{Kg de CO}_2$	_____ Kg CO ²

Font: Calculadora de GEH pel càlcul 2016 versió 2017. Oficina Catalana del Carvi Climàtic (2017)

Cal tenir en compte que tots aquells residus que no es reciclen han de ser quantificats com a rebuig a la taula anterior!

A les nostres entitats cal anar més enllà de reduir, reutilitzar i reciclar i apostar també per repensar els nostres hàbits, recontribuir a reestructurar el sistema econòmic i retreballar per la redistribució dels recursos. Es tracta doncs d'aplicar aquestes 6R!

Economia Social i Solidària

Aquest terme inclou totes aquelles iniciatives de producció, comercialització, consum i finançament que es duen a terme seguint lògiques democràtiques, equitatives, solidàries i respectuoses amb les persones i l'entorn, que prioritza la satisfacció de les necessitats humanes davant l'ànim de lucre.

Aplicant-ho en el dia a dia de les entitats, es pot portar a terme en aspectes com les finances ètiques, el consum responsable, la participació en les xarxes d'intercanvi amb moneda social (incloent bancs del temps) o la compra de productes de comerç just (normalment a través de cooperatives de consum i de serveis, fires d'intercanvi o botigues especialitzades), entre d'altres.

Pel que fa a les finances ètiques, aquestes són pràctiques financeres regulades i garantides de la mateixa manera que en qualsevol banc, però que incorporen criteris ètics a l'hora de decidir les inversions. Així, es financen activitats econòmiques que tinguin un impacte social positiu. A l'últim apartat d'aquesta guia podeu trobar recursos relacionats.

Què podem fer?

Passeu el vostre compte bancari a una entitat de finances ètiques.

L'aigua

Cal conèixer el consum i l'eficiència hídrica de l'entitat a partir de l'anàlisi dels punts d'aigua (aixetes, cisternes, lavabos, dutxes, fonts, reg, etc.) i determinar quina gestió i quins usos s'estan fent de l'aigua al centre (hàbits, pràctiques, mesures d'eficiència, etc.). Això ens permetrà identificar els impactes i les males pràctiques en l'ús de l'aigua i orientar la planificació de les accions de millora.

Què podem fer?

Utilitzeu l'aigua de manera racional. Poseu airejadors o brides a les aixetes.

Algunes qüestions que poden ajudar a valorar el model de consum d'aigua de l'entitat:

Quin és el consum de litres d'aigua en un mes d'activitat ordinària?

Quanta aigua es consumeix en un mes durant el període de vacances?

Quanta aigua es consumeix per persona i dia?

Hi ha cartells informatius que recorden com fer un bon ús de l'aigua?

Quants vàters hi ha al local de l'entitat?

Quina capacitat tenen les cisternes dels vàters?

Les cisternes dels vàters tenen algun sistema d'estalvi?

- ✔ Botons de mitja descàrrega i descàrrega completa.
- ✔ Botó amb aturada de descàrrega.
- ✔ Instal·lació d'elements reductors de descàrrega (ampolles omplertes, per exemple).

Com són les aixetes dels lavabos?

- ✔ Clàssiques (rosca): es tanquen bé? Tenen pèrdues o es deixen parcialment obertes?
- ✔ De polsador: quanta estona estan obertes?
- ✔ Automàtiques.

Les aixetes tenen algun sistema d'estalvi d'aigua? En quantes aixetes ho podem trobar?

- ⊖ Difusors d'aigua.
- ⊖ Brides en aixetes de polsador.
- ⊖ No cal, perquè són aixetes automàtiques o de polsador amb la durada ajustada.

Teniu sistemes d'aprofitament d'aigües? Si és així, amb quin procediment?

- ⊖ Recollida d'aigua de pluja. Quin ús se'n fa?
- ⊖ Aprofitament d'aigües grises (rentar-se les mans, netejar aliments, etc.) per als vàters.
- ⊖ No teniu cap instal·lació, però mireu d'aplicar accions que minimitzen el consum, com aprofitar l'aigua freda que se sol malgastar fins que surt aigua calenta o rentar els plats i gots aprofitant l'aigua en palanganes o cubells.

Utilitzeu detergents i productes de neteja biodegradables (sense fosfats)?

Recolliu els olis utilitzats o els llenceu pel desguàs?

Les tovallolletes higièniques d'un sol ús s'utilitzen com a substitutiu del paper higiènic, però no es dissolen amb l'aigua i taponen les canonades, arribant a causar-ne el col·lapse. Llenceu les tovallolletes als vàters o a la brossa de rebuig?

Les emissions de CO² equivalents al nostre consum d'aigua són:

Quantitat (m ³)	Equivalència	Emissions (Kg de CO ² equivalent)
_____ (m ³)	m ³ x 0,395 Kg CO ² eq/m ³ = Kg CO ² eq	_____ Kg CO ² eq

Font: Calculadora de GEH pel càlcul 2016 versió 2017. Oficina Catalana del Canvi Climàtic (2017)

Què podem fer?

Reduïu el consum elèctric; poseu cartells recordant que s'apaguin els llums i els sistemes d'aire de les sales quan no s'utilitzin.

L'energia

En aquest cas, els càlculs per a la diagnosi es poden fer a partir de les factures rebudes. Així doncs, es pot disposar d'una informació que arriba regularment i de forma detallada, de tal manera que, a final d'any, es pot saber exactament quin ha estat el nostre consum d'aigua i d'electricitat. En cas que no pagueu els rebuts directament des de l'associació (ja sigui perquè compartiu local amb altres entitats o bé perquè no disposeu d'un local propi), caldrà fer una cerca per a conèixer totes les dades possibles. Això es pot fer amb estimacions a partir de la lectura dels comptadors corresponents o bé fent una extrapolació del consum, tot coneixent el nombre d'aparells elèctrics i electrònics que teniu a l'entitat i el seu consum per separat.

Coneixent aquestes dades, serà més senzill aplicar mesures d'estalvi energètic específiques per a cada aparell.

Altres qüestions que poden ajudar a valorar el model de consum d'energia de l'entitat:

Quin tipus d'il·luminació hi ha al local?

- Bombetes incandescents
- Fluorescents
- Llums LED
- Altres

Quin sistema de calefacció s'utilitza al local?

- Gas butà
- Gas natural
- Elèctric, bomba d'aire
- Biomassa
- No disposem de calefacció
- Altres sistemes

Quin sistema de refrigeració s'utilitza al local?

- Aparell elèctric d'aire condicionat
- Bomba d'aire
- No disposem d'aire condicionat o no l'utilitzem

Hi ha cartells informatius que recorden com fer un bon ús de l'electricitat i la climatització?

El local compta amb un bon aïllament tèrmic?
(finestres, portes,...)

En cas de disposar d'ordinadors i altres aparells electrònics semblants, s'apaguen els aparells quan no es fan servir? S'evita deixar aparells en stand-by (televisions, pantalles d'ordinador, etc.)?

Així mateix, des de l'entitat també es pot prendre el compromís de consumir només energia procedent, en la seva totalitat, de fonts d'energia renovables i optar per models de gestió i distribució d'energia més justos des dels punts de vista social i mediambiental. Això suposa una incidència directa en les emissions de CO² derivades del nostre consum energètic.

En el cas de l'electricitat, com conèixer les emissions de CO² associades al consum:

Tipus d'electricitat	Quantitat (kwh)	Equivalència	Emissions (Kg de CO ² equivalent)
Convencional	_____ (kwh)	kwh x 0,308 Kg CO ² /kwh = Kg de CO ²	_____ Kg CO ²
Verda (energies renovables)		kwh x 0 Kg CO ² /kwh = Kg de CO ²	

I A PARTIR D'ARA... QUÈ? ↓

En cas que diverses persones de l'entitat estigueu interessades a treballar per aconseguir que la vostra associació sigui més sostenible, us recomanem les actuacions següents:

La creació d'una Comissió o Grup de Treball de Sostenibilitat interns, que facilitarà la realització d'una diagnosi complerta, el seguiment i la creació de noves mesures sostenibles a l'entitat.

L'entitat també pot participar del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat i d'altres espais en els quals implicar-se amb accions que es poden desenvolupar a nivell de ciutat. Aquests espais faciliten fer xarxa per engegar projectes comuns, aconseguir una major capacitat d'incidència i intercanviar experiències.

Aquesta Comissió o Grup de Treball també pot liderar la creació conjunta i participativa del Pla d'Acció per la Sostenibilitat, que recull tot el procés d'implementació, seguiment i avaluació de les mesures que l'entitat vulgui desenvolupar. A la pàgina web del CRAJ podeu consultar un tutorial per desenvolupar el vostre Pla d'Acció per la Sostenibilitat.

Us proposem també anar un pas més enllà i apostar per la compensació de les emissions de CO² que produeix l'entitat. Podeu calcular la petjada ecològica de l'activitat realitzada anualment per l'entitat i compensar-la invertint en projectes de restauració ambiental, producció d'energies renovables o projectes de gestió del cicle de l'aigua, entre d'altres.

PER SABER-NE MÉS...

Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ).

Pràctiques sostenibles:

www.crajbcn.cat/practiques-sostenibles

Assessorament i altres recursos del CRAJ a:
info@crajbcn.cat

Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat (programa Barcelona+Sostenible, amb assessorament i recursos per entitats signants): www.barcelona.cat/bcnsostenible.
bcnsostenible@bcn.cat

Mapa Barcelona + Sostenible, amb iniciatives i projectes sostenibles de la
www.bcnostenible.cat

Oficina Catalana del Canvi Climàtic:
<http://canviclimatic.gencat.cat>

BANCA ÈTICA

FETS – Finançament ètic i solidari:
www.fets.org

Xarxa d'Economia Solidària: www.xes.cat

COOP57 – Serveis financers ètics i solidaris
www.coop57.coop

CONSUM DE PRODUCTES I PREVENCIÓ DE RESIDUS

Centre de Recerca en Informació i Consum. Revista Opcions: www.opcions.org

Consum ecològic: www.ecommunia.com

Fundació per la Prevenció de Residus.
www.rezero.cat

GRAIN: www.grain.org

La Repera: www.repera.wordpress.com

Mercats d'intercanvi: www.intercanvis.net

Millor que Nou: www.millorquenou.cat

Pam a Pam, mapa de consum responsable i de l'economia solidària: www.pamapam.org

Plataforma Aprofitem els Aliments:
www.aprofitemelsaliments.org

Slow Food Catalunya km 0:
www.km0slowfood.com

Som lo que sembrem:
www.somloquesembrem.org

Via Campesina:
<https://tv.viacampesina.org>

Xarxa de Consum Solidari:

www.xarxaconsum.net/ca

Xarxa Catalana de Graners:

www.graners.wordpress.com

Oficina del Voluntariat Ambiental de Catalunya: www.voluntariatambiental.cat

Servei de Documentació d'Educació Ambiental (SDEA): www.barcelona.cat/documentacioambiental

Societat Catalana d'Educació Ambiental:
www.scea.cat

EDUCACIÓ I VOLUNTARIAT AMBIENTAL

Aula Ambiental Bosc Turull:

www.boscturull.cat

Aula Ambiental Sagrada Família:

www.aulambiental.org

Aula de l'Aigua:

www.auladelaigua.org

Aula d'Educació Ambiental de Les Corts:

www.cccandeu.com

Centre de la Platja:

<http://lameva.barcelona.cat/ca/aprofit-la-bany-i-platges/centre-de-la-platja>

Jo sóc donant ambiental: www.entitatsambientals.cat/donantambiental

Obrador del Tercer Sector Ambiental de Catalunya. Recull d'entitats: www.entitatsambientals.cat/localitzador-entitats

ENERGIA

Aliança contra la Pobresa Energètica:

www.pobresaenergetica.es

Carrega't d'Energia: Tallers gratuïts per a controlar i reduir el consum elèctric, millorar l'eficiència de la llar i promoure l'instal·lació d'equips per generar energia

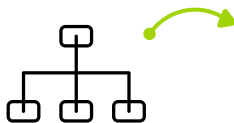
Energia: Som Energia. Cooperativa de consum d'energia verda:

www.somenergia.coop

Institut Català d'Energia (ICAEN). Subvencions, publicacions i recursos educatius, entre d'altres: <http://icaen.gencat.cat>

Xarxa per la sobirania energètica:

www.xse.cat

<http://ajuntament.barcelona.cat/lafabrica-delsol/inscripcions/activitats-del-programa-carregat-denergia>

MOBILITAT

Associació per a la Promoció del Transport Públic (PTP): www.transportpublic.org

Bicicleta Club de Catalunya (BACC):
www.bacc.cat

Biciclot. Cooperativa que fomenta l'ús i el coneixement de la bicicleta. Lloguer i reparació: www.biciclot.coop

Catalunya camina:
www.catalunyacamina.org

Compartir cotxe: www.compartir.org

ALTRES

Aigua és Vida. Plataforma per la gestió pública de l'aigua:

www.aiguaesvida.org

Associació Hàbitats:

www.associaciohabitats.cat

Clean CO². Compensació de les emissions de CO²: www.clean-co2.com/projectes

Consum transformador. Recull d'iniciatives i projectes de diferents àmbits:
mesopcions.coop

Ecologistes en Acció:

www.ecologistesenaccio.cat

Èticom Som Connexió. Cooperativa de telecomunicacions: www.eticom.coop

Plataforma per la Qualitat de l'Aire:
www.qualitatdelaire.org

Per conèixer altres entitats referents en matèria de sostenibilitat, també podeu consultar aquesta plana web del CRAJ:
www.crajbcn.cat/entitats-mediambientals

Creative Commons: Reconeixement - NoComercial - Compartir Igual. No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

2017
Disseny: verddissey.com

En conveni amb:

**Ajuntament
de Barcelona**

Edita:

ESPAI JOVE LA FONTANA
c/ Gran de Gràcia, 190 · 08012 Barcelona
Tel. 93 265 47 36 · cjb@cjb.cat | www.cjb.cat